

ЗДРАВЕ
**Е-РЕЦЕПТИТЕ:
НАПРЕДЪК
ИЛИ НЕНУЖЕН
ХАОС?**

Стр. 10

СВЯТ
**БЛИНКЕН
ПРИЗОВА
ИЗРАЕЛ ДА НЕ
СПИРА ОГНЯ**

Стр. 7

ИЗБОРИ
**В ЕТРОПОЛЕ
ГЛАСУВАХА
МАСОВО СЪС
СЛУЖЕБНИ БЕЛЕЖКИ**

Стр. 3

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ГРИШО
ОТНОВО
В ГОЛЯМАТА
ИГРА

Стр. 16

ПОНЕДЕЛНИК

6 НОЕМВРИ

2023 ГОДИНА/33

БРОЙ 214 (9305)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

САПУНЪТ И „ДРУГИТЕ”

Александър СИМОВ

Ако не излезете вие, ще излязат другите и те ще решат кой да управлява...

Това заяви авторът на “Съвършеното блокче сапун” Николай Денков вчера, след като с мъка подаде своя глас, защото машината в секцията му зацikli.

Другите?

Как пък нито един журналист не се сети да го попита кои са тези “другите”?

И с какво толкова му пречат?

И като премиер той управлява само в полза на едните, така ли?

Министър-председател, пък бил той и договорен на тъмно в женски манастир, няма абсолютно никакво право на подобно изявление. Дори само заради факта, че дели народа си на “едните” и “другите”, този фигурант трябва моментално да бъде изхвърлен от “Дондуков” 1.

Това е началото на истински апартейд.

Защото Денков е като ходещо есе на Иван Ланджев - пълен с презрение и отвращение към собствения си народ.

Той обича само едната му част.

Другите очевидно са за боклука - някаква подла биомаса, която има нахалството да не харесва Сглобката, да не си пада по бруталните лъжи, по политическите престъпления и патологичните фобии на градското дясно.

Денков ясно показва, че се чувства премиер само на една част от българския народ.

Другите не го интересуват.

Оставка!

СТАРИТЕ
КОЛИ
ВЛИЗАТ
В РЕГИСТЪР

Стр. 5

АКЦЕНТ

БДС ЗА КИСЕЛОТО МЛЯКО ОТПАДА

Българският държавен стандарт за киселото мляко отпада. Вместо него на опаковките вече ще се изписва абривиатурата ЗНП - Защитено наименование за произход.

Стр. 5

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

София да се управлява прозрачно и социално

Пълна неразбория и скандали предизвика
вотът с машини и с хартиени бюлетини

СНИМКА БТА

“Гласувах София да се управлява прозрачно, решенията да се вземат пред очите на софиянци, а не някъде скрито. Гласувах за чиста, подредена, сигурна и спокойна София. За социална община и за това хората от крайните квартали и тези в центъра да имат еднакви условия за живот”, заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова, след като

упражни правото си на глас на балотажа.

“Ниската избирателна активност е лош знак. И на първи тур беше лоша активността, и сега. Тази апатия и нежелание да се гласува прави институциите ни слабо легитимни - така е и за парламент, и за община. Огромни усилия трябва да се направят, и информационни, за да

върнем доверието на хората в процеса на гласуване. Иначе все повече институциите ни губят представителност”, изтъкна Нинова.

Пълна неразбория и скандали предизвика гласуването с машини и с хартиени бюлетини. В 47 секции беше преустановен машинният вот. Празни, размазани и неотпечатани бюлетини,

купуване на гласове, арести и нарушения на Изборния кодекс белязаха втория тур на изборите.

Членовете на БСП бяха изхвърлени от секциите във Видин от кандидата за кмет д-р Цветан Ценков и бяха подменени с общински служители.

Стр. 2 и 3

ISSN 0861-1343
0 02142

EUR: 1.95583

GBP: 2.24852

USD: 1.82754

CHF: 2.03203

София
МАКСИМАЛНИ
СЛЪНЧЕВО

19°C

Пълнен провал на машинния вот на втория тур на изборите

Празни, размазани и неотпечатани бюлетини съпътстваха балотажа

Пълна неразбория и скандали предизвика гласуването с машини и с хартиени бюлетини на втория тур на изборите. В 47 изборни секции в цялата страна устройствата бяха спрени и вотът продължи с хартия. Още с началото на изборния ден в 7 часа се появило множество сигнали, че машините не разпечатват и двете бюлетини, а само едната. Заради този проблем Общинската комисия в столицата дори обмисляше да отмени гласуването с устройствата.

“Машинният вот в София е компрометиран - празни, размазани и неотпечатани бюлетини. На места за един подаден глас има разпечатани по две бюлетини”,

съобщиха от столичното БСП. Сигналите са подадени към ОИК в София. Изпратени са жалби до комисията.

Компрометираният машинен вот може да опорочи целия изборен процес в столицата, заяви председателят на БСП в София Иван Таков, който е и председател на предизборния щаб на МК “БСП за България”.

В район “Изгрев” в 17 машината е отпечатала различен вот. В район “Триадница” в СИК 6 в 41-во ОУ имало отразен вот на машината, но не е разпечатана разписка. В “Красно село” в СИК 55 в 142 СОУ и във “Витоша” в секция 75 във 2 СОУ (жк “Бъкстон”) за един глас

на избирател са отпечатани две разписки от машината. В СИК 12 в кв. “Драгалевци” устройството е отчело само единия подаден вот - за кмет на София. От комисията са дали хартиена бюлетина за кмет на район. В район “Средец” в СИК 29 машината е пуснала бюлетина и допълнително лист с баркод, който е отразен от комисията, като недействителна бюлетина.

От ЦИК отхвърлиха обвиненията за проблеми с хартията. Председателят на комисията Росица Матева заяви на брифинг, че ЦИК е направила изследване на хартията от печатницата на БНБ и на хартията, предоставена на предход-

ни избори от “Сиела Норма”, като са изпратени изследвания, без да знаят лабораториите кой образец от коя хартия е. Изследванията са направени в Института по целулоза и хартия, както и в лабораторията на Химико-технологичен металургичен университет. Те са показали, че хартията от двете гласувания е идентична. Матева заяви, че ЦИК и печатницата на БНБ са направили тестове как работят машините с хартия, навита на шпула от един инч. Резултатите от тестовете и на печатница на БНБ, както и резултатите в докладите на трите институции са, че хартията и с шпула от един инч отговаря на изискванията.

Арести и купуване на гласове

Арести и случаи на купуване на гласове белязаха вчерашния ден на балотажа в страната. Двама души бяха задържани по подозрение за търговия с вот в София. Трима бяха арестуваните в Провадия за отправяне на заплахи срещу избиратели, за да не упражнят правото си на глас. Мъжете са криминално проявени и осъж-

дани, а според МВР те са знаковите фигури и за тях е имало сигнали, че купуват гласове и при предишни избори.

Кметът на каварненското село Белгун Благомир Станев беше задържан за 24 часа от полицията по подозрение за престъпление против избирателните права на гражданите. Той беше единствен кандидат

за кмет на село Белгун на първия тур на местните избори.

Повдигнато бе обвинение срещу член на секционна избирателна комисия в сливенското село Горно Александрово за преправяне на изборни резултати.

Полициите задържаха мъж в Шумен след оперативна информация, че предлага на раз-

СНИМКА БТА

Трима бяха задържани от полицията в Провадия за отправяне на заплахи срещу граждани да не упражняват правото си на глас

лични хора пари да гласуват. В него са намерени 1000 лева.

Куриоз бе отбелязан от секция във Френската гимназия в столицата, където жена скъса бюлетината на майка си, след като видяла, че е гласувала грешно. Вотът беше анулиран.

С напрежение и заплахи за блокиране на изборни секции тръгна изборният ден в горнооряховското село Върбица. Жители на селото недоволстват заради дописани имена в избирателните списъци, които

местните не познават. Близко 60 души се бяха събрали пред училището в селото. Хората настояваха да няма купен вот и дописаните в списъка на принципа на уседналост да не бъдат допускани да гласуват.

От началото на кампанията за местните избори до 11 часа в МВР са получени 2389 сигнала за нарушаване на изборното законодателство и политическите права на гражданите. В деня на балотажа до обяд те бяха 37.

СНИМКА БНР

Недоволни от с. Върбица, община Горна Оряховица, излязоха на протест срещу дописаните имена в избирателните списъци

„Трилотаж” в четири населени места, село остана с един кандидат

В четири населени места у нас избирателите имаха възможност да избират между трима кандидати за кмет на втория тур от вота. “Трилотаж” се проведе в Сухозем, Драгаш Войвода, Добриня и Васильово. Там двама от кандидатите получиха равен брой гласове, което автоматично ги класира на балотажа.

В Драгаш войвода избирателната активност бе сравнително висока. Още от рано сутринта пред единствената секция в селото се извиаха опашки от чакащи да решат, на кой от тримата кандидати ще дадат втори шанс.

В с. Места, община Банско, пък се

получи куриозна ситуация и на балотаж жителите на селото можеха да гласуват само за един кандидат. Причината бе подадено в петък заявление за заличаване на кандидата за кмет Елена Байракова от надпреварата за кметския пост. Заради нейния отказ единственият кандидат-кмет за балотажа в Места остана Георги Тосков.

Председателят на ОИК в Банско Михаела Клечарова коментира, че според разпоредбите на Изборния кодекс няма възможност следващият поред кандидат да бъде включен в балотажа, защото заявлението на Байракова е било подадено в последния възможен момент.

Изхвърлят членовете на БСП от секциите във Видин

Кандидатът за кмет на Видин д-р Цветан Ценков масово изхвърля членовете на СИК на БСП от секциите и ги подменял с общински служители. Пореден такъв казус създаде скандал в секция в града, където лично бившият председател на общинския съвет Геннадий Велков за ръка завел новия секретар и вдигнал от мястото и досегашния секретар на комисията.

Проблемът не е, че ги сменят, а че го правят не по реда и начина, определени в закона и явно без съгласието на членовете на секционните избирателни комисии от БСП. Някои мълчаливо отстъпват, но други се съпротивляват, дори и физически. Такъв е случаят със скандала в 6-то основно училище, където е подмяната на секретар от СИК номер 7.

На място пристигна председателя на ОИК, БТВ и Нова, а гражданите пред секцията коментираха, че подобна агресия отдавна не са виждали. Скандалът в секция номер 7 в кв. “Химик” е и причина за струпването на хора пред помещението. Истерията обхвана приближените на кандидата Цветан Ценков след като им бе заявено от всички останали кандидати и техните привърженици, че не желаят повече да ги виждат в управлението на града е невиджана.

Подобни скандали има и в други секции, тъй като се постъпва по същия начин: вече регистриран и разписал документите член на СИК се извиква и му се казва, че на негово място сяда някой от приближените общинари на досегашния кмет. Очаква се решението на ОИК.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Гласувах за това София да се управлява прозрачно и социално

Дадох гласа си за чиста, подредена, сигурна и спокойна столица, заяви лидерът на социалистите

“Гласувах за това от утре София да се управлява по различен начин - прозрачно, решенията да се вземат пред очите на софиянци, а не някъде скрито. Гласувах за чиста, подредена, сигурна и спокойна София. За социална община и за това хората от крайните квартали и тези в центъра да имат еднакви условия за живот”. Това заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова, след като упражни правото си на глас на балотажа на местните избори в София.

Десетки граждани в Етрополе с „изгубени лични карти“ искаха служебни бележки от МВР, за да гласуват

До обяд в изборния ден на 5 ноември 2023 г. десетки граждани са посетили РУ на МВР - Етрополе с твърдението, че са се изгубили личните карти и са им издавани служебни бележки. По неофициална информация, на част от гражданите личните им карти са били задържани от местни лихвари. В седмицата преди балотажа около офис за бързи кредити в същия участък е забелязано необичайно струване на хора. На 5 ноември 2023 г. преди обяд случайно присъствал около сградата на РУ на МВР оператор с камера, е бил разпитван и заплашен да не снима от местен бизнесмен от кръга на “Комарджиите”.

Силно сме притеснени от създалата се ситуация и възможността за манипулиране на изборните резултати, твърдят от Изборния щаб на БСП в града. Кандидатът за кмет Владимир Александров от МК “БСП за България” (коалиция “БСП за България”, “Правото”) е подал сигнали до ОИК Етрополе, до министъра на

вътрешните работи, до главния секретар на МВР, директора на ОДМВР - Етрополе и до началника на РУ на МВР Етрополе. В него той изразява убеждението си, че институциите ще предприемат необходимите действия за това всички граждани, пожелали служебна бележка в днешния ден, да бъдат проверявани дали личните им карти са с изтекъл срок и ако са с такъв, да им бъде отказвано издаването, съобразно законите в страната.

“Като пряко отговорни за организирането и провеждането на справедливи избори, се обръщам към вас да заостря вниманието ви към случващото се в гр. Етрополе и да следите за стриктното спазване на изборния процес. Молим да бъде предоставена и информация на колко жители от община Етрополе са предоставени служебни бележки, с които им е разрешено да гласуват и какъв процент от тези хора са били с изтекъл срок на лични карти”, се казва още в жалбата.

Прокуратурата проверява защо Асен Василев не е допуснат до урната

Прокуратурата в Хасково е започнала проверка по случая със заличаването на финансовия министър Асен Василев от избирателните списъци. ДУМА припомня, че на първия тур миналата неделя той не бе допуснат да гласува, защото комисията установи, че няма изисквания по закон 6-месечен срок на уседналост. Василев е опита да си извади документ от общината, но му обясниха, че няма как, тъй като той е заличен от списъка на ГРАО към МРРБ.

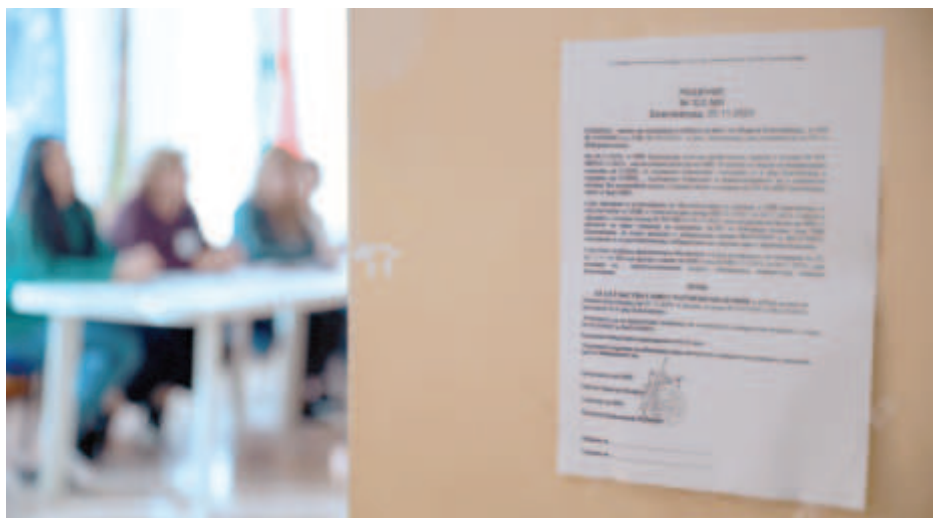
Председателят на ОИК в Хасково Добромир Якимов потвърди, че е бил викан на разпит във връзка с прокурорската проверка. “Не знам

какво точно се разследва, в случая дори няма изборно нарушение, а още по-малко данни за престъпление. Изискаха документи, разбрахме се на 7 ноември да предоставим всичко. Написал съм мотивирано обяснение до прокуратурата”, заяви той пред БТА. Според Якимов Василев няма да може да гласува и на втория тур, защото няма данни ситуацията да се е променила.

След случая от МРРБ обявиха, че има пропуски в изборното законодателство, които могат да доведат на разнопосочни практики. Регионалният министър Андрей Цеков се опита да насочи кметовете какво да правят с хората, попаднали в

списъка на заличените избиратели. В писмо до тях той описва при какви обстоятелства избирател, попаднал в списъка на заличените лица, може да бъде допуснат до гласуване. Според Цеков повод за гласуване могат да бъдат документи, представящи вписване в етажната собственост преди повече от 6 месеца, платени сметки за ток, вода, парно, даже интернет и телевизия, сключени застраховки, платени осигуровки, регистрация в бюро по труда.

По-късно от ведомството обявиха, че оттеглят писмото, защото станало обект на предизборна злоупотреба.

СНИМКА БТА

С решение на Общинската избирателна комисия в Благоевград беше преустановено гласуването с машини в секции номер 5 и 21. Решението е взето след подаден сигнал за неправилен транспорт и изнасяне на машини от двете изборни секции в Благоевград

Изведоха с полиция от СИК кандидат за кмет на Плевен

Издигнатият от Инициативен комитет Георг Спартански за кмет на община Плевен е влязъл в избирателна секция и е препяствал откриването на работата на комисията още в началото на изборния ден. Той претендирал, че има нередности в документацията и не е допуснал избирателите до по-

мещението. Наложила се намесата на полиция, които извели Спартански от помещението и изборният ден е започнал чак в 08,30 часа.

Един час по-късно четирима представители на Спартански нахлули в комисията, държали са се арогантно с нейните членове, заплащвали ги, дърпали из-

бирателния списък и кочана с хартиените бюлетини. Отказвали са да напуснат секцията след многократни покани от страна на членовете на комисията и не са давали възможност на избирателите да упражнят правото си на гласуване по това време на деня.

След двата инцидента и съещание, от Общин-

ската избирателна секция са решили да се уведоми Районната прокуратура в Плевен за разпореджидане на незабавна проверка на изнесените факти и обстоятелства и в случай, че се установи истинността им, да бъде образувано наказателно производство по Наказателния кодекс срещу нарушителите.

България губи годишно 140 млн. долара от укриване на данъци

Загубите у нас представляват 0,2% от БВП

Неправителствената организация Tax Justice Network публикува доклад, в който се оценяват годишните данъчни загуби на страни по света на стойност 480 милиарда долара. От тази сума изследователите на организацията изчисляват, че 65% от тези загуби (311 милиарда долара) са причинени от трансгранични злоупотреби с корпоративни данъци, докато 35% (169 милиарда долара) са резултат от укриване на данъци в чужбина от страна на богати хора.

Този вид данъчни загуби имат сериозно въздействие върху публичните финанси и способността на държавите да предоставят обществени услуги, като здравеопазване и образование. За справка, докладът посочва, че тези данъчни загуби за 10 години са еквивалентни на една година глобални разходи за обществено здравеопазване, стигайки до

4,8 трилиона долара.

Франция е страната в Европа, която изглежда, че е най-силно засегната от този проблем. През 2022 година теоретичните загуби за Франция са оценени на над 27 милиарда долара, което представлява около 1% от националния БВП. Следват Великобритания и Германия с теоретични загуби между 16 и 17 милиарда долара. По изчисления на Tax Justice Network, България губи приблизително 140 милиона долара от укриване на данъци, което представлява 0,2% от БВП на държавата. В сравнение с поголемите европейски икономики, загубите на България изглеждат по-малки.

В доклада се отбелязва, че реформите на ОИСР (например 15% минимален корпоративен данък) досега не са успели да намалят "данъчните несправедливости" в света, тъй като не обвързват

страните, които не са членки на ОИСР. Затова, Tax Justice Network води кампания за създаване на орган при ООН, който да отговаря за установяването на глобални данъчни правила и за въвеждане на мерки като автоматичен обмен

на информация относно финансовите сметки, прозрачност на действителните собственици и публикуване на доклади по държави от мултинационални компании, за да се разкрият мащаба и естеството на прехвърлянето на печалби.

Пълен хаос с отчетите на фирмите

Драмите с публикуването на годишните финансови отчети (ГФО) на фирмите в Търговския регистър не спират. Стоици хиляди отчети се подават навреме от предприятията всяка година, но служителите на Агенцията по вписванията все не могат да обработят и качат всичките в Търговския регистър, както законът повелява.

Така огромен брой ГФО се оказват на дълга опашка, като забавянето се трупа вече доста години, а през есента на 2021 г. стана ясно, че за преглед и качване в интернет са се наредили близо един милион (993 624) годишни финансови отчети (вкл. и декларации от "спящи" фирми, които само обявяват, че през съответната година не са имали дейност).

Тогава от министерството на правосъдието наредиха спешни мерки за преодоляване на рекордното забавяне. Те включваха и напрегнат график,

който предвиждаше до края на 2022 г. закъсненията да бъдат напълно изчистени. Но две години по-късно картината е все така трагична, става ясно

от справка, предоставена от сегашния правосъден министър Атанас Славов в отговор на депутатски въпрос. Към средата на 2023 г. на опашка

за публикуване са се натрупали над 800 000 финансови отчета, а към днешна дата към тях трябва да се добавят още стотици хиляди от новата кампания - фирмите имаха срок до 30 септември да подадат своите ГФО за 2022 г.

Сегашният отговорен за Агенцията по вписванията министър - Атанас Славов, дава същите обяснения за затлачването като предшествениците си. Агенцията има прекалено много работа по различни направления - регистриране и заличаване на фирми, ЕТ, фондации и прочее, заличаване и вписване на промени за юридическите лица, поддържане на различни регистри, и персоналет изнемогва. Освен това за някои дейности има напрегнати срокове, които служителите трябва да спазват стриктно и приоритетно, и затова обработването на ГФО изоставало.

Бюджетът за 2024 г. с 3% дефицит

Министерството на финансите работи по няколко варианта на бюджет за 2024 година. През първата половина на ноември ще бъдат приети данъчните закони и към 15 ноември проекто-бюджетът ще бъде представен за обществено обсъждане. Ще държим той да е с 3 процента дефицит към БВП на начислена основа, а на касова основа - 2,5 на сто, както ще е и тази година, каза пред БНТ министърът на финансите Асен Василев.

Бюджетът за 2024 г. ще се прави при прогнозен БВП от 205 млрд. лева, инфлация под 5 процента (по-близо до 4 на сто) и ръст на доходите между 10 и 15 процента, допълни той. През 2024 г. оставаме с текущите данъчни ставки, някъде ще има замяна на събирането на данъци, каза Василев.

Очакваме нивото на държавен дълг към БВП да падне до края на година и догодина да е в рамките на 22-23 процента от БВП. До края на годината "Лукойл" трябва да плати над 400 млн. лева данък за тази година. Данък печалба за компанията е 60 процента, освен всичко друго, което плащат. "Газпром" още не е реагирал на решението на правителството да събира допълнителната такса от 20 лева на мегаватчас и дали ще я плаща, ще стане ясно на 14 ноември, каза министърът. Пенсията ще се увеличи с около 10 процента, а заплатите на учителите ще са 125 процента от средната работна заплата за страната. Планирани са много инвестиции в социалната система, ще се увеличат и капиталовите инвестиции, допълни финансовият министър.

Очакват бензинът да не поскъпва до Коледа

Светослав Бенчев

Курсът на суровия петрол тръгна надолу, надявам се трендът да се запази, дори да видим малко поевтиняване по бензиностанциите. Най-вече на бензина. През зимния сезон ще видим как ще се движат котировките. Ако нещо извънредно не се случи и рафинерията работи, в Близкия изток конфликтът не се разрасне, ще

посрещнем коледните празници с цени, сходни на сегашните. Има много "ако" в цялото уравнение. Това коментира Светослав Бенчев от Българската петролна и газова асоциация по Nova News.

"Краят на дерогацията не може да бъде рязък. Така бизнесът може да се пренастрои и да намери своите нови източници на петрол. Рафинерията може да работи с руски петрол, но трябва да има източник. Трябва да търсим такъв в Черно море", смята той.

"Скептичен съм когато държавата назначава някого в частно предприятие. Особен предствител да поеме управлението на рафинерията не е много добра идея. Държавата не е добър стопанин. Запасите, които пазим, не можем да използваме за нищо. Това е законово решение, затова цената е по-висока. Рафинерията има запас за 10 дни, след което трябва да спре, ако няма доставки. Оттук насетне много трудно се пуска. Продуктопровод и нефтепровод от Александруполис е решението. Това няма да се случи за дни, процесът трябваше да започне с даването на дерогацията", коментира Бенчев.

Помощите за отопление ще зависят от жилището

Започна пускането на парното в София

Помощите за отопление ще се определят по нов начин, а не както досега - според доходите на домакинствата. В наредба, пусната за обществено обсъждане обаче, дали си енергийно беден се уточнява с още три групи условия. За уязвимите потребители, освен социалния статус и дохода, ще се вземат предвид и потреблението в типове жилище, както и енергийната характеристика на самия апартамент или къща. Това означава, че е определящо за отпускането на енергийни помощи ще бъде видът на сградата, дали е санирана, с какви уреди се ото-

плява човекът.

Неотдавна парламентът прие дефиниция за енергийна бедност. Тя е особено важна, тъй като след излизането на свободния пазар на електрическа енергия, което за битовите клиенти ще се случи през 2026 г. Домакинствата в състояние на енергийна бедност ще се определят по три групи критерии. Първият е разполагането на парното в жилището. Вторият е разполагането на парното в жилището. Третият е разполагането на парното в жилището. Третият е разполагането на парното в жилището.

лага на тези, които след приспадане на месечните сметки за ток, останалият доход за издръжка е по-нисък от линията на бедност, която за тази година ще е 526 лв. Втората група критерии са свързани с характеристиката на жилището - вида на сградата, дали е панелен блок или нова кооперация и дали са направени някакви мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Междувременно в София от вчера поэтапното пускане на парното в София, съобщават от Столичната топлификация. Първо ще бъдат топлоза-

хранени училища и детски градини, а след това и административните и жилищни сгради.

От "Топлофикация-София" припомнят, че преди пускането на отоплението е важно да приключат всички ремонти по вътрешните инсталации и те да бъдат запълнени, ако са източени. Клиентите трябва да отворят на максимална степен вентилите на радиаторите си, за да не се налага допълнително обезвъздушаване на отоплителните тела.

През тази зима сметките ни за парно и топла вода обаче ще са поне с 10 на

сто по-високи, въпреки че увеличението се дължи не на повишаване на цените топлофикациите, а на промяна в облагането на цената с ДДС. През изминалия зимен сезон сметките се облагаха с ДДС от 9 на сто, докато от 1 юли 2023 г. ставката отново е 20 на сто, което автоматично означава и повече разходи

за парно и топла вода. Реалното повишение на необложаната цена за парното на различните топлофикации в страната е малко. Най-високо е в Разград - с 0,48%, а на следващите места по поскъпване са Габрово (0,36%) и Варна (0,35%). Но с прибавянето на ДДС увеличението на разходите за хората ще са всъщност 10 на сто.

Колите втора ръка влизат в регистър

Да бъде създаден регистър на употребяваните коли в България - това е било обсъждано на среща в края на миналата седмица, посветена на екологичната мобилност. Тя е била организирана от министъра на

транспорта Георги Гвоздейков. В нея са участвали екоминистърът Юлиан Попов и представителите на министерството на иновациите, МВР, сдружението на общините в България, асоциации на автомобилните

производители и неправителствени организации. Идеята за създаването на регистър дошла от браншови организации на вносителите. В него ще се вписва всеки автомобил, който не е купен нов от официален дилър.

Целта е да има информация и проследяемост на собственици, километраж и направените ремонти. Подобни данни, но на хартия се събират в Германия.

На срещата е обсъждано в регистъра да има и данни за регистрациите, застраховките, техническите прегледи и други данни за състоянието на автомобила. Така всеки, който иска да купи употребяван автомобил, можел да намери информация за него. Освен това се цели да се пресече и използването на крадени части при ремонтите.

През 2018 г. имаше подобна идея - тогава бяха подготвени три отделни закона, които да заместят сегашния за движение по пътищата. С единия от тях се предвиждаше да има регистър на сервизите и попълване на данни за всеки ремонт, както и за частите, които са ползвани. По-късно обсъждането на въпросните три законопроекта бе спряно заради многото спорове

около текстовете в тях. По време на срещата в петък са предоставени и данни, че в България над 70% от регистрираните коли са над 15-годишни, а тези до 5 г. са едва 4,5%. Обсъден бил и напредъкът по подготовката на Закон за насърчаване на електрическата мобилност, както и различни механизми за подпомагане на собствениците на електрически автомобили. Сред обсъжданите теми са били и облекчения при покупка на кола на ток. Една от идеите е да се въведе такса при вноса и продажбата на употребявани автомобили. Събраните средства щели да се дават като бонус при купуването на електрически коли. През миналата година при изготвянето на новата програма УОколна средаФ България предложи да се дава отстъпка от 6135 евро при покупка на електромобил, ако се върне с двигател с вътрешно горене с категория до евро 4. ЕК обаче не се съгласи с това.

Инфлационните очаквания у нас се засилват

Потребителите в България са на мнение, че и през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, като и инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца се засилват (повишение на балансовия показател с 3,8 пункта от 9,4 на 13,2). Това показват данни от наблюдението на потребителите през октомври, извършено от Националния статистически институт (НСИ).

Справка в данните на НСИ от юли показва, че и тогава потребителите са продължавали да смятат,

че през последните 12 месеца има покачване на цените, но с по-слабо темпо в сравнение с оценките, регистрирани през април. Инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца обаче са били по-слабо изразени през юли.

Общият показател на доверие на потребителите през октомври 2023 г. нараства с 3,3 пункта в сравнение с юли, като при населението в градовете увеличението е 0,5 пункта, а при населението в селата - 9,8 пункта, оповести днес националната ста-

тистика. Справка в НСИ показва, че през юли 2023 г. показателят се е увеличил с 3,2 пункта спрямо априлското си равнище, което се е дължало изцяло на повишеното доверие сред градското население.

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца песимизмът нараства, като мненията на населението и от градовете, и от селата се изместват към по-негативните очаквания, сочат данните на НСИ за октомври. През юли прогнозите са били изместени към по-умерените мнения.

БДС за киселото мляко отпада

Българският държавен стандарт за киселото мляко отпада. Вместо него на опаковките вече ще се изписва абривиатурата ЗНП - Защитено наименование за произход.

"От години работим за запазването на традиционните български млечни продукти. То трябва да е защитено не само със стандарт. Това е европейски регламент, който защитава тези наименования, технологията. Киселото мляко трябва да е произведено от 100 процента българско сурово мляко, а то - от български фуражи", обясни председателят на Асоциацията на млекопреработвателите Димитър Зоров.

"Разликата е, че Български държавен стандарт можеше да се произвежда и от небългарско мляко, което е парадокс. Нововъведението е в защита на българските производители и за потребителите", посочи той пред БТВ.

"Целта е всички производители в една страна да произвеждат по една технология и един състав Ц продуктът да се типизира. Политиката на ЕК е да подпомага производителите, за да не се повишават цените. Трябва да се спазват ангажиментите за компенсация, за да запазим конкурентоспособността", допълни Зоров. Според него цената на киселото мляко зависи от много фактори като цената на природния газ и на горивата. "Българските производители на са ревлювци за пари. Те искат да доставят продукти на достъпни цени", категоричен е председателят на Асоциацията на млекопреработвателите.

Както е известно сред защитените продукти на пазара на ЕС са горноореховски суджук, българско розово масло, филе "Елена", пастърма говежда, кейсерован врат "Тракия", роле "Трапезица", луканка "Панагюрска".

СНИМКА БТА

Афганистански полицаи унищожават поле, засадено с мак. Фермерите са загубили 1 млрд. долара, след като правителството на талибаните забрани производството на опиум

Зеленски: Войната не е в „задънена улица“

Украинските сили в Авдеевка са близо до обкръжение

Украинският президент Володимир Зеленски отрече, че войната на Украйна с Русия е стигнала до „задънена улица“, и отхвърли предположенията, че западните лидери го натискат за мирни преговори.

Разтегнатата фронтова линия между двете враждувачи страни почти не се е преместила за близо година, а главнокомандващият ВСУ ген. Валерий Залужни предупреди тази седмица, че конфликтът е в безизходица.

„Мина време, хората са уморени... Но това не е задънена улица“, каза Зелен-

ски на съвместна пресконференция в Киев с шефа на Еврокомисията Урсла фон дер Лайен.

Украинският президент отхвърли идеята, че западните страни оказват натиск върху него да започне преговори с Русия, на фона на съобщения, че служители на САЩ и ЕС са говорили с Киев как да се стигне до такива преговори.

„Никои от нашите партньори не ни притиска да седнем с Русия, да говорим с нея и да ѝ дадем нещо“, каза той.

Тъй като войната е вече в 20-ия си месец и Украйна

се бори да спечели позиции в своята контраофанзива, Зеленски редовно се среща със западни лидери в опит да преодолее умората от конфликта.

Зеленски каза, че войната между Израел и Хамас е отвлякла вниманието от Украйна и това е „целта на Русия“.

„Разбира се, ясно е, че войната в Близкия изток премести фокуса“, каза Зеленски. „Вече бяхме в много трудни ситуации, когато почти нямаше фокус върху Украйна“, допълни той.

Украинската групировка в Авдеевка е все по-бли-

зо до обкръжение, заяви в блога си бившият депутат от Върховната Рада Игор Мосийчук.

„Ситуацията е доста сложна. Заплахата от обкръжаване остава, проходът се стеснява. Липса на боеприпаси, умора на личния състав, има опасност да се повтори трагедията от обкръжаването на Мариупол“, допълни той и се възмути, че президентът Зеленски отказва да изтегли силите от Авдеевка на по-сигурни позиции, само и само за да задържи града.

Коментар на стр. 8

Сърбия задържа 3400 мигранти

Сръбската полиция е задържала 3400 нелегални мигранти и е арестувала двама албанци от Косово по подозрение за трафик на хора и снабдяване с оръжие по време на седмдневна операция, предаде агенция Бета, позовавайки се на Министерството на вътрешните работи в страната.

Чужденците са се укривали в гранични зони, за да стигнат чрез канали за трафик до страни от ЕС.

При претърсвания в райони около сръбските градове Суботица, Кикинда, Сомбор и Пирот полицията е конфискувала пет автоматични пушки, пет пистолета, над 1550 единици муниципи, 362 задгранични паспорта и наркотици.

Открити са и стълби, които мигрантите са използвали, за да прескачат оградата на сръбско-унгарската граница.

Заложническа криза на летището в Хамбург

Всички полети на летището в Хамбург бяха преустановени от събота вечерта заради заложническа криза. Въоръжен мъж премина с колата си през загражденията и стреля във възду-

ха. В автомобила имаше и дете.

Колата с 35-годишния баща и 4-годишната му дъщеря е паркирана под самолет, съобщиха говорители на полицията. Похитителят е от турски произход. Полици-

ята започна преговори с участието на преводач. До инцидента най-вероятно се е стигнало поради спор за попечителство.

Заложническата драма приключи в късния следобед в неделя. След

часове преговори със силите на реда мъжът се предаде. Той бе арестуван. Според полицията детето изглежда в добро здраве.

За неделя са били планирани 286 полета с около 34 500 пътници.

Бури и дъждове обхванаха Европа

Силна буря в Гърция затвори пристанищата на страната. Торнадото на Халкидики изкорени дървета, отнесе покриви, обърна яхти в морето. Пострадали няма благодарение на спазените предупреждения на властите.

На много места в Гърция дъждовете предизвикаха свлачища и има затворени пътни участъци. Властите приканват да се пътува само при необходимост.

Бурята „Домингос“ удари Испания. Преди нея през няколко страни

в Западна Европа премина стихията „Кийрън“. Тя взе жертви във Франция, Белгия, Нидерландия, Германия. Много домове останаха без електричество.

В Словения и Хърватия бе обявен „червен код“ за дъждове.

НАКРАТКО

Фейхоо обвини Санчес в „корумпирани“ действия

Лидерът на испанската опозиционна консервативна „Народна партия“ Алберто Фейхоо остро критикува закона за амнистията. Според него премиерът Педро Санчес действа „противоконституционно“ и „корумпирано“, като се договаря със сепаратистите. И допълни, че никои в социалистическата партия не смее да критикува договорката, защото не иска да си загуби заплатата.

Филипински журналист е убит в дома си

57-годишният филипински радиожурналист Хуан Хумалон е убит с огнестрелно оръжие в дома си, съобщиха местната полиция. Нападателят успял да избяга. „Той се занимаваше основно със съобщаването на новини и не беше известен с критики към когото и да било“, твърдят колегите му. Филипините са една от най-опасните страни на света за журналистите.

Бившият лидер на хунтата в Гвинея избяга от затвора

Бившият ръководител на военната хунта, превзела властта в Гвинея през 2008 г., Муса Дади Камара е избягал от затвора в столицата Конакри с още трима други високопоставени военни. По улиците са били забелязани военни превозни средства и специални части. В района се чувала и стрелба.

Над 600 души екзекутирани в Иран за десет месеца

„Международната общност трябва да реагира на тези над 600 екзекуции, извършени в рамките на 10 месеца - средно по две екзекуции на ден“, заяви директорът на „Иран хюман райтс“ Махмуд Амири Могадам. „Мълчанието е индиректно съгласие с тези престъпления“, допълни той.

Дарвин и феминизмът са „разврат“ в Пакистан

Дарвиновите учения са много оспорвани в Пакистан. Ислямски духовници принудиха преподавател в колеж да осъди теорията за произхода на видовете. Неотдавна правителството поиска от ректорите да премахнат от програмата темата за феминизма. Смята се, че атеизмът и феминизмът са опасност, която може да разруши моралната тъкан на обществото.

Австралийският премиер Антъни Албанезе бе приет от китайския си колега Ли Цян в Пекин. Визитата, първата на такова равнище от 7 години, е част от усилията на Канбера за подобряване на отношенията, влошени от години заради споровете за китайската телекомуникационна компания „Хуавеи“, шпионажа и КОВИД-19

Антъни Блинкен призова Израел да не спира огъня

Протестиращи се събраха пред дома на премиера Нетаняху, Хамас прекрати евакуацията на чужденци

САЩ смятат, че прекратяване на огъня във военното настъпление на Израел в Ивицата Газа ще даде на палестинската групировка Хамас възможност да се прегрупира и да осъществи ново нападение, заяви държавният секретар Антъни Блинкен. На пресконференция в Йорданската столица Аман той подчерта единомислието на Вашингтон и арабските държави, че настоящото положение, в което Газа е под контрола на радикалното палестинско движение, няма как да се запази.

Йорданският външен министър Айман Сафади заяви, че Израел извършва "военни престъпления" и не може да се поставя над международното право. Той посочи, че

основната отговорност за края на войната в Газа е на държавния секретар на САЩ.

Израелската полиция се опита да удържи протестиращите пред дома на премиера Бенямин Нетаняху в Ерусалим на фона на засилващ се гняв от провалите, довели до смъртоносната атака на въоръжени бойци от Хамас. Събралото се множество развяваше знамена и скандираше "Затвор сега!", а няколкостотин души проникнаха зад полицейските ограждения. Според проучване на общественото мнение над три четвърти от народа или 76% смятат, че Нетаняху трябва да подаде оставка. 64 на сто искат избори веднага след войната.

Хамас спря евакуацията от Ивицата Газа на граждани с чуждестранни паспорти през Египет, след като Израел отказа да позволи някои ранени палестинци да бъдат евакуирани в египетски болници, каза граничен служител. Израелските военни обявиха нова възможност за изтегляне на цивилни в южната част на анклава. Обявен бе 4-часов "прозорец".

От палестинската групировка съобщиха, че над 60 заложници са в неизвестност вследствие на израелските въздушни удари, а между 23 и 50 са затрупани под развалините. Ройтерс не може да провери информацията. Израелската армия отказа коментар.

Млада жена, изповядваща юдаизъм, бе прободена с нож в дома си във френския град Лион. Според прокурорите "мотивът може да е антисемитски". Животът на пострадалата е извън опасност, за момента няма арестувани или заподозрени. Около 30 000 души участваха в пропалестински протест в Лондон. 29-има са арестувани за нарушения, включително подбуждане към расова омраза, антисемитски коментари, нападение над полицаи, нарушаване на заповедта за разпръскване и на обществената ред.

Американската депутатка от Камарата на представителите Рашида Тлайб обвини Байдън в подкрепа на геноцид. Самата тя е от палестински произход. От Белия дом не коментираха.

СНИМКА БТА

Баща държи детето си пред разрушения им дом в западната част на Непал. Най-малко 150 души са загинали, а хиляди са ранени след земетресение с магнитуд 5,7 по Рихтер. Спасителните дейности са затруднени, тъй като пътищата до засегнатите райони са блокирани от свлачища

Турската опозиция с нов лидер

Основната турска опозиционна формация - Народно-републиканската партия, избра 49-годишния Йозгур Йозел за председател, с което приключи 13-годишният мандат на досегашния лидер Кемал Кълъчдароглу. Това се случва, докато страната се подготвя за важни местни избори на 31 март 2024 г.

От 2011 г. Йозел е депутат, а от 2015 г. е зам.-председател

на парламентарната група на НРП. Той обявя кандидатурата си през септември, след като Кълъчдароглу и НРП претърпяха съкрушително поражение от президента Тайип Ердоган на президентските и парламентарните избори през май.

Йозел спечели 812 от 1366 гласа на напрегнат, продължил с часове, партиен конгрес в Анкара.

Полският премиер не се отказва да сформира коалиция

Полският премиер Матеуш Моравецки възнамерява да убеди опозиционни партии, които споделят мнението му по ключови въпроси, да се коалират с "Право и справедливост", заяви той в интервю за местната медия "Инерция".

"Не се паникьосвам. Призовавам онези депутати от "Трети път", "Конфедерация" и други формации, които се интересуват от социалните програми и програмите, свързани със суверенитета, както и от борбата срещу нелегалната миграция", уточни Моравецки

към кого отправя апел.

"Право и справедливост" спечели изборите и си осигури 194 места в парламента, но това не е достатъчно, за да получи мнозинство в 460-местната долна камара.

Три проевропейски опозиционни партии - "Гражданска коалиция", "Трети път" и "Левица", които имат общо 248 мандата, заявиха, че са готови да сформират кабинет, воден от опозиционния лидер Доналд Туск, и призоваха президента Анджей Дуда да не бави назначаването му.

Москва: София гони журналисти заради САЩ

Отнемането на акредитацията на кореспондента на "Российская газета" в София Александър Гацак е станало по указание на САЩ, заяви говорителката на руското МВнР Мария Захарова.

Като ответна мярка Русия нареди на кореспондента на БНР Ангел Григоров да напусне страната.

Захарова отбеляза, че няколко дни преди скандала с руския журналист в София е пристигнала Лиз Алън, заместник държавен секретар по публична дипломатия и обществени

въпроси. "Българското правителство получи ясни насоки как да провежда "публична дипломатия": цензура, експулсиране на руски журналисти", заяви Захарова. Тя допълни, че Вашингтон е платил за целта 900 000 долара чрез специализирана субсидия от Държавния департамент, формално - за "повишаване на медийната грамотност".

Ако София върне акредитацията на кореспондента на "Российская газета", Москва веднага ще акредитира отново Ангел Григоров, каза Захарова.

Русия изпита успешно атомна подводница

Новата руска атомна подводница "Император Александър Трети" извърши успешно изпитание на балистична ракета "Булава", съобщи руското Министерство на отбраната.

"В рамките на ключителния етап от държавната програма за изпитания новият стратегически ракетен подводен крайцер с ядрена

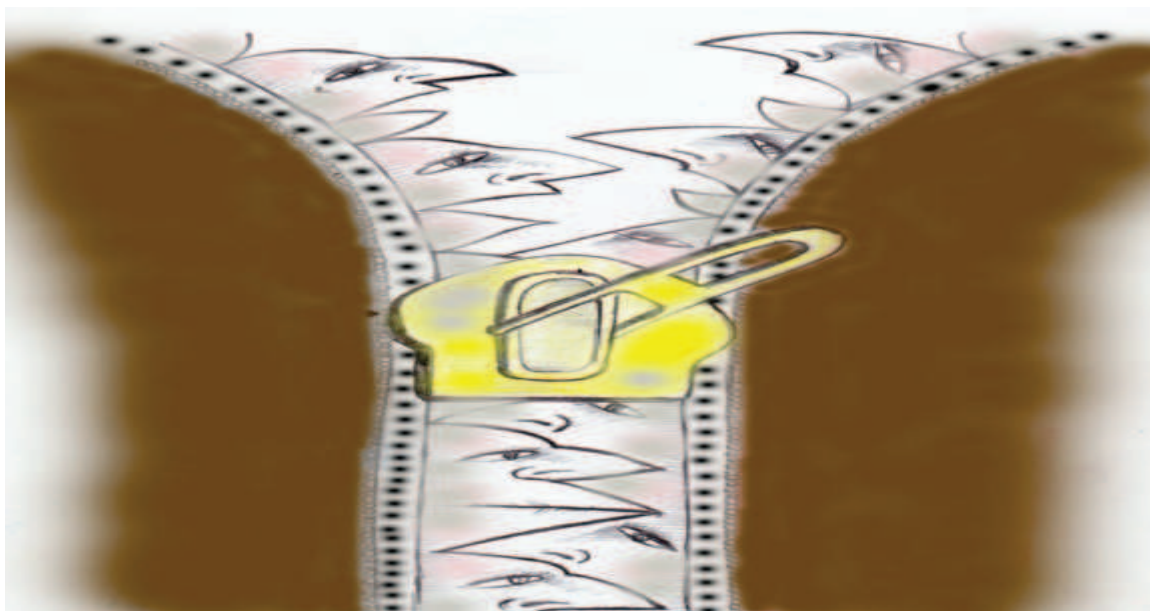
мощност "Император Александър Трети" успешно изстреля между-континентална балистична ракета с морско базиране "Булава" от водите на Бяло море (Северозападна Русия - б.р.) по цел на полигона "Кура" на полуостров Камчатка (Североизточна Русия).

Изстрелването на ракетата е извършено в нормален режим от под-

водна позиция. Ракетните глави са достигнали местоназначението в опереденото време.

Изстрелването на балистичната ракета е последният елемент от държавните изпитания, след което ще бъде взето решение за въвеждане на подводницата на въоръжение във военноморските сили", заявиха от министерството.

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Тежка тривиалност

■ **Първан СИМЕОНОВ**

И до мен стигна въпросното есе на видео (ще си го намерите, авторът се казва Иван Ланджев). Почитания към автора и изпълнителя (Захари Бахаров), но иде реч за тежка тривиалност. Като фейсбук статус на незначителен вирален хипстър от Шишман е. Ще потърся да прочета други неща

от автора, навярно са по-дълбоки. Спорът ми не е с него (според мен, той просто се е забавлявал с обезценени каламбури за ширпотреба), а с вашето прехласване. Пораснах и вече почвам да остарявам, а правилното изкуство у нас върти едно и също парче: горчиво усмихната интелектуалска надменност към собствения народ.

И също, потресаващо е как тъкмо онези слоеве, които отричат националното, охотно прибегват точно до него, когато дойде ред за насмешка.

Космополитното е лично, срамното е "българинът". Не е, например, маргинализираният и намачкан човек, който няма шанс за широта, не е кон-

суматорът, който няма шанс за дълбочина, не е дори горкият Ганьо, ами е баш българинът. Няма социални обяснения, само национални. И никъде другаде по света не е така. Само у нас е така. Приембелина и това е!

Не, не ми казвайте, че това са будителски работи. И други разочаровани от "българина" знам от учебниците, ама бая от тях умряха за него.

Този национален комплекс за малоценност е също банален за напомняне, но явно е нужно. Изследван е отдавна. Казано кратко, ако наистина съществува някаква българска специфика, тя е точно в този комплекс. Още по-кратко: самата поява на това есе е смешното у

българина. Самосъбдваща се травма. Будителите са онези, които ни вадят от нея, а не онези, които ни я натякват.

А, има и още нещо българско, а може би - балканско, османско, византийско, знам ли. Това е съчетаването на противоположности, балансът, двоичността. Затова и есето е все пак надушило посока. А има и попадение даже - единственото място в есето, в което не разпознах клиширан упрек, е всъщност и реален бисер на автора.

Май беше: искаме да кажат, че компютърът е измислен от нас, но не искаме да ни превръщат в компютри. Да!

Фейсбук

Президент на глупостта

■ **Юри МИХАЛКОВ**

Украинският президент Володимир Зеленски отхвърля виждането на командващия армията Валери Залужни, че войната с Русия е изпаднала в безизходица, както възможностите за преговори с Москва, за които все по-често се говори в западните медии.

Тоз Зеленски напълно се оказва ЗЕЛЕНски във военното дело, но и в политика. Украйна

няма въоръженията, за да продължи настъпателни бойни действия, дори украински русофоби признават в местни медии, че армията им отстъпва по въоръжения на Русия, включително с досегашната военна помощ от НАТО и ЕС.

Украйна вече няма и жива сила за такива действия. Както призна през американското сп. "Тайм" близък до Зеленски, "сега средната възраст на войниците е 43 г., а украинците на тази възраст не са здрави и в добра форма".

Вече има съобщения, че на терен украински командири отказват изпълнението на заповеди за атакуване на руските позиции.

Зеленски е в конфликт с генералите и той е единственият, който все

още не разбира, че войната вече е загубена, пише още "Тайм", позовавайки се на свои източници от президентското обкръжение.

Президентът отказва да се премине към отбранителна стратегия след провала на украинското контраофанзивно и очакваната руска контраофанзива. В момента по негово настояване в района на град Авдеевка в Донецка област се държат 11 000 войници, които са застрашени от обкръжение. Военните искат изтегляне, за да се запазят хората за следващи битки, но ЗЕЛЕНски не дава. Заради това е критикуват от такъв яростен русофоб като неонациста Игор Мойсичук, който е бил участник в наказателната операция срещу ЛДНР в състава

неонацистско формирование "Азов". Няма как да съм фен на такава персона, но нейната оценка е показателна да разберем защо Володимир е ЗЕЛЕНски. По думите му "президентът настоява, че трябва да удържим Авдеевка, независимо от всичко, това било ключово, трябвало да демонстрираме стоицизъм пред света. А военните казват, че трябва да се изравни фронтовата линия".

Очевидно украинският президент смята, че все още е артистът, който търси на политическата сцена демонстрацията и оваците от света. Не полезното, а оваците, да гъделичкат егото му. Явно не вдява, че някогашният артист го е превърнал в актьор на пораженията и в главнокомандващ на глупостта.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА по време на война и въоръжени конфликти. Отбелязва се по решение на ООН от 2001 г. На тази дата през 1962 г. Общото събрание на ООН приема резолюция, с която се осъжда политиката на апартейд в Република Южна Африка.

1882 - В НОВА ЗАГОРА СЕ РАЖДА САНДА ЙОВЧЕВА, ПИСАТЕЛ, ЖУРНАЛИСТ, ПРЕВОДАЧ И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1946 Г.). Учи славянска филология в СУ, завършва в Загреб. Дълги години е учител и директор на Девическата гимназия в Бургас. Участва в издаването и редактирането на сп. "Утринна" и "Миротворец". Една от първите пацифистки у нас, основава и редактира в. "Литературен живот" (1940-1943) и е сред основателките на Българския женски съюз.

1893 - УМИРА ПЪОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ, РУСКИ КОМПОЗИТОР (Р. 1840 Г.). Разнообразното му творчество включва симфонии, опери, балет, инструментална и камерна музика и песни. Той е автор на едни от най-популярните концертни и театрални музикални произведения в класическия репертоар като балетите "Лебедово езеро", "Спящата красавица" и "Лешинокотрошачката", "Тържествена увертюра 1812 година", последните му три номерирани симфонии и операта "Евгений Онегин".

1919 - В С. ПРОГЛЕД, ОБЛАСТ СМОЛЯН, СЕ РАЖДА ДИЧО ПЕТРОВ, ОФИЦЕР (ЗАГИВА 1944 Г.). Завършил Школата за запасни офицери. Служил в 11 пехотен полк в Сливен до юни 1942 г., когато е изпратен на служба в граничен подучастък при с. Конско, Гевгелийско. На 15 декември 1943 г. поручик Петров заедно с войниците от подучастъка преминава на страната на партизаните. Става командир на войничкия партизански батальон "Христо Ботев". Убит на 23 май 1944 г. край Батулия. Постмъртно произведен в полковник.

1920 - СЪРБИЯ ОКУПИРА ЗАПАДНИТЕ ПОКРАЙНИНИ. На основание на Ньойския мирен договор, преди окончателното прокарване на новите граници, сръбските войски окупира Цариградско, Босилеградско и Струмичко. Западните български покрайнини включват 129 селища (25 от тях са разсечени от границата) с население от 65 000 души и територия от 1555 кв. км. След края на Втората световна война Югославия успява да запази своето господство над тази територия. Формално тя признава малцинствени права на българите в областта, но на практика полага всички усилия за тяхното денационализиране и асимилиране.

2016 - УМИРА БИСЕР КИРОВ, ПОППЕВЕЦ, МУЗИКАНТ, КОМПОЗИТОР, ДИПЛОМАТ (Р. 1942 Г.). Носител е на званията "Заслужил артист на Народна република България" (1985) и "Заслужил артист на Руската федерация" (2009). Наречдан е сред 10-те най-популярни певци в Източна Европа. Смятан е за най-популярния българин в СССР.

Скритите капани в инвестиционния план на „Софийска вода“

Всичко това е завещание към новите общински съветници и те нищо няма да могат да направят

(Продължение от миналия брой)

Емил БРАНДИЙСКИ

По отношение на рехабилитацията и подмяната на водопроводната мрежа: Колко километра водопроводна мрежа ще бъдат подменени през следващия инвестиционен период?

Стигне ли се до някой важен показател, от който зависят подобряванията на други показатели за качеството на услугата, „Софийска вода“ показва монополните си зъби.

От една страна, чертаят стотици милиони инвестиции като намерения (в случая 260 млн. лв. до 2026 г.), но от друга страна твърдо отричат заложените от КЕВР цели за постигане, обявявайки ги за нереалистични и залагат свои, без да се съобразяват с комисията. По този начин те просто си казват, че едни пари ще бъдат усвоени, но срещу минимални и доста под целта резултати. Друго, което се набива в очи в инвестиционния план е, че по отношение на този показател от дружеството демонстрират усилия едва до края на тази година, която съвпада с времето на преподписване на концесионния договор с още 8.4 години. От следващата година рехабилитацията на водопроводната мрежа заминава в „трета глуха“, а стойността на показателя е заложен на 0.69%, при нива от 1% и нагоре през последните три години. Заложената цел от КЕВР пък е за скромните 1.25%. Дори при нивата на КЕВР всеки може да пресметне, колко години ще са необходими, за да се рехабилитира 60-70% от водопроводната мрежа на столицата. Малко „кухо“ звучи обяснението на дружеството за влошаване на този показател с оправдания от типа, че не се вземали предвид диаметъра, материала, технологията, теренни условия, настилка и околното пространство, съоръжения по водопровода, които фактори били рефлектирали върху цената на изграждане на метър водопровод.

А нима досега тези фактори не са съществували?

В инвестиционния план е предвидено да бъдат рехабилитирани или новопостроени по 20 км. мрежа годишно и то ос-

новно на мрежа с малък диаметър. Ако цитирам изявлението на дружеството - „Дружеството не е мотивирано да насочва финансов ресурс за водопроводи с големи диаметри“. Това според мен е предварително заложена бомба, която ще гремне в средносрочен план.

По отношение на показателите, засягащи водомерното стопанство, намеренията на дружеството съвсем няма да са цветущи. При показателя за ефективност на привеждане на водомерите в годност, от дружеството предвиждат той да се сригне от 16.73% на 9.24%, вместо да се гони целта 20%, предвидена от КЕВР. Същото се отнася и за ефективността на изграждане на водомерното стопанство, където е предвидено, че от 92.25% водомери, които са в срок на годност, в края на 2026 г. е предвидено те да останат 63.46%. Иначе казано, от дружеството заявяват, че спират да поддържат годността на водомерите, тъй като им били скъпи и за отпуснатите им пари - толкоз. Но тук има проблем, който ще лъсне „като политически обещания след избори“, тъй като той остава неизяснен и за който проблем никой не смее да говори.

В повечето случаи водомерите, които биха били спрени от поддръжка са общите водомери, по които се сравнява фактурираната вода на потребителите и продадената от Софийска вода. Ако водомерите не бъдат в срок на годност, те стават излишни в цялата система и ще трябва да се разчита само на индивидуалните водомери на потребителите. Това пък е свързано пряко с така нареченото „Общо потребление“ вода, което тормози особено живеещите в многофамилните жилища. Ако дружеството абдикира от тази си дейност, то няма да има основание да събира пари от потребителите за вода „Общо потребление“ за онези сгради, чийто „Общи водомери“ не са в метрологична годност.

В един момент ще се окаже, че едни потребители ще плащат вода Общо потребление, а други не. Не е ясно, какво става с тези неизмерени количества вода, които няма да бъдат фактурирани. Съвсем сигурно е, че те ще бъдат причислени към Неносещите приходи вода, като „нефактурирана неизмерена консумация на вода“ или „Неточност при измерванията“.

Въпросът е кой ще плаща тази вода

и включена ли е тя към ценнообразуването на услугата? Случайно или не, периодът съвпада с началото на процеса в който потребителите ще бъдат натоварени с още една услуга, а именно ежемесечно-

отчитане на водомерите, за която от началото на 2027 г. те ще трябва да модернизират водомерите си с подходящи технически устройства (за своя сметка). Абдикирането от дейностите по поддържането на този показател в норми, със сигурност ще породи у потребителите желанието да скрият част от потреблението си, тъй като контролът за това отпада.

Какви приходи искат от дружеството за периода 2022-2026 г.?

Видно от таблица 1 е, че дру-

Приходи	2022г.	2023г.	2024г.	2025г.	2026г.
ВС София	183 969	209 138	221 738	229 681	239 057
ВС непитейна	1 458	1 352	1 367	1 420	1 465
Друг ВиК	1 162	1 404	1 445	1 516	1 582
Общо приходи	186 589	211 894	224 550	232 617	242 104

жеството иска общата прогнозна сума на приходите да е в размер на 1.097 млрд. лв. и то без приходите от лихви за забавени плащания, като респективно общите приходи да се увеличат с 30% от 186.6 млн. лв. на 242.1 млн. лв. в края на периода.

Какво повишение иска „Софийска вода“ в цената на 1 кубик вода?

Видно от таблица 2 е, че

Цена на 1 м3 вода	Цена, лв.	ДДС, лв.	Цена с ДДС, лв.
2021 сега действаща цена	2.446	0.489	2.935
2022 сега действаща цена	2.446	0.489	2.935
2022 съгласно електронен модел	2.517	0.503	3.020
2023 съгласно електронен модел	2.864	0.573	3.437
2024 съгласно електронен модел	2.996	0.599	3.595
2025 съгласно електронен модел	3.066	0.613	3.679
2026 съгласно електронен модел	3.193	0.639	3.832

за 5-годишния период, дружеството иска повишение от 90 ст. на кубик вода, или 30% в края на периода. Засага цените са задържани на ниво 2.935 лв./м3, но това рязко ще се про-

мени от началото на следващата година, според предвидените в таблицата цени.

Основни самонаправящи се изводи

от инвестиционния план на „Софийска вода“ за периода 2022-2026 г.:

- Още от 1 януари 2024 г. столичани ги очаква сериозно повишение на цената на водата, като до края на 2026 г. е предвидено тя да стигне до 3.83 лева за 1 кубик вода.

- От дружеството искат едни приходи, на база потреблението на столичани, като общият размер на тези приходи ще надхвърлят 1 млрд. лв. в края на периода. Ако потребителите си позволят да намалят своята консумация, по каквато и да е причина, дружеството ще бъде принудено да предприеме действия по повишаване цената на водата, за да

бъдат достигнати исканите от него необходимите приходи.

- Показателите за качество ще бъдат определяни от дружеството и предлагани от КЕВР за одобрение, чиято

единствена функция ще бъде май само да ги узаконява. Нещо като „гумен печат“.

- Както и до сега, приоритетите за дейността ще се определят от дружеството. Всъщност, по същество дейностите ще се извършват от подизпълнители и определени доставчици, от които основно ще зависят цените на суровини, материали, дейности по охрана и т.н. Респективно искат или не, столичани ще плащат за тези разходи през цената на водата.

- Основните инвестиции ще бъдат насочени в изграждане на нова канализационна мрежа.

- Подмяната и рехабилитацията на вече амортизираната водопроводна мрежа се намалява до 0.56% от водопроводната мрежа годишно.

- Поетапно се намалява броят на поддържаните в метрологична годност водомери до 63% от наличните.

- Служителите на дружеството ще бъдат защитени от колективния трудов договор с гарантирано повишение на заплатите от около 15% годишно.

- Загубите на вода ще бъдат намалени основно чрез намаляване количеството вода на входа на системата от 132 млн. м3 до 117 млн. м3 вода. Продадената и фактурирана вода обаче трябва да остане в рамките на 77-78 млн. м3 вода. Но до кога?

- През настоящия инвестиционен период дружеството си залага норма на възвращаемост на капитала в размер на 13%.

Интересното е, че всичко това ще бъде завещание към следващите общински съветници и те нищо няма да могат да направят. Неслучайно темата с концесията на „Софийска вода“ не присъстваше по никакъв начин в предизборните дискусии и дебати на кандидатите за кмет и общински съветници на столицата ни. На печелившите - честито.

България и е-рецептите: напредък или ненужен хаос?

Разнобоят на мнения продължава

“Добър ден! Искам да закупя лекарство, което ми беше предписано вчера електронно. Името и ЕГН-то ми са...” Така започва голяма част от разговорите между пациенти и фармацевти в България вече трета седмица.

От 16 октомври насам лекарствените продукти за лечение на диабет, както и антибиотиците се изписват и закупуват само с електронна рецепта. Целта на промените: целият процес по предписване и отпускане на тези две групи медикаменти да стане по-прозрачен, както и да се осигури контрол върху честата и неправилна употреба без лекарско предписание - шанс за прекратяване на дългогодишна, порочна практика. Чрез хартиените рецепти досега не можеше да бъде проследено отпускането на лекарства, а прекомерната употреба на антибиотици от своя страна води до антибиотична резистентност.

Процесът по въвеждането на е-рецептите започва през 2020

Новото правило гласи, че за да издаде електронна рецепта, медицинското лице трябва да разполага с електронен подпис - отдавна задължително условие за работещите с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Това изискване обаче не важи за медиците в Спешна помощ, които също имат право да изписват лекарства, не важи и за практикуващите, които не работят по НЗОК. Алтернатива на медицинския софтуер, който е различен в различните кабинети и аптеки, е специално разработеното, безплатно мобилно приложение eRx. С негова помощ могат да бъдат издавани е-рецепти извън лекарския кабинет, например при домашни посещения, става ясно от сайта на Министерството на здравеопазването.

Въпреки че процесът по въвеждане на електронните рецепти започва още през декември 2020 година, днес лекари, пациенти и фармацевти се чувстват изненадани и недостатъчно добре подготвени. Мненията и събраните до момента впечатления силно се различават.

„Антибиотикът трябва да се купува само с рецепта“

“Като цяло одобрявам е-рецептите. Смятам, че е недо-

пустимо пациентът да отиде да си купи лекарство, което е на предписание, без предписание. Не бива така да става и никъде не е прието”, споделя пред “Дойче веле” общопрактикуваща лекарка от Бургас. За нея е-рецептите безспорно са удобство, което пести време. Тя отчита като голям успех засиления контрол върху продажбата на антибиотици. Новият закон не би трябвало да бъде изненада за никого, тъй като за него се знае от много време, подчертава общопрактикуващата лекарка от Бургас.

На същото мнение е и стоматолог със собствена дентална клиника в Пазарджик, за когото новото правило носи повече прозрачност и би ограничило порочните практики, особено с антибиотиците. Той споделя, че в клиниката нямат проблеми с издаването, а след това и с изпълнението на е-рецепти. Доволен е от факта, че страната върви напред и се доближава до практики от Западна Европа.

За общопрактикуващата лекарка от Бургас е изключително важно фармацевтите да спазват лекарските предписания. “Ако желая да се доверя на аптекаря да направи замяна с генеричен антибиотик, аз имам възможност да го отбележа. Ако не желая това да се прави, пациентът си поръчва в аптеката това, което аз съм изписала”, казва тя.

„Изпитваме огромни затруднения“

Затегнатото отпускане на генерични лекарства, освен ако не е изрично отбелязано в електронната рецепта, пробужда съвсем други чувства

у фармацевтите. Управител на аптека в Бургас вижда в новото правило ограничение на правата й като фармацевт и разказва, че често изписаното лекарство не е в наличност, понякога в цялата страна. “То няма лекарства за хората в България, те решиха да спасяват антибиотиците.” Тъй като е от първите

на фронтовата линия, жената ежедневно се сблъсква лице в лице с разочарованието и недоволството на пациентите. “Изпитваме огромни затруднения. Човекът стои пред нас и смята, че ние сме причината той да не си получи антибиотика.”

Фармацевт в столична аптека споделя същите на-

блюдения и обяснява, че повторното ходене до лекарски кабинет заради неизпълнима е-рецепта не е оптимално за нуждаещите се от медикаменти, някои от които директно се отказват от предписаната им терапия. Създалата се ситуация се дължи от една страна на липсата на синхронизация между различните видове медицински софтуер, от друга на различните кодове на лекарства, които се издават от Националния съвет по цени и реимбурсиране, казва фармацевтът.

Докато едни събират горчив опит всеки ден и са убедени, че електронните рецепти не са подходящи за България, то други споделят по-оптимистични нагласи. “Аз съм доволен като цяло, тъй като вървим напред. Има някакви проблеми, които трябва да се решат чисто технически. Ще създаваме проблеми на хората известно време, но това ще отmine”, казва обнадеждено стоматологът от Пазарджик.

Въпрос на време е да разберем колко бързо хората в България ще свикнат с новата практика, отказвайки се от дългогодишен, порочен навик на отпускане и закупуване на антибиотици без лекарско предписание.

Фармацевти и лекари се замерят с обвинения

Българският фармацевтичен излезе с опровержение на данните, изнесени от Българския лекарски съюз относно електронните рецепти.

Според БФС тълкуването на данните и заключенията са некоректни. Те са категорични, че “се вдига шум, използват се внушения, изопачено тълкуване на данни, извадени от контекста примери и накрая искания за оставки”.

Според данните на БЛС от 3380 аптеки в България само 2938 са изпълнявали електронни рецепти. Регистърът на аптеките в страната се променя ежедневно - едни аптеки се откриват, други се закриват. Към днешна дата в България работят 3230 аптеки. От тях 198 са болнични аптеки, които обслужват пациентите на лечебни заведения и не извършват отпусканя по т.н. “бели електронни рецепти”, а 72 са аптеки на помощник фармацевти, които изобщо нямат право да отпускат продукти по лекарско предписание, уточнява се в позицията.

По повод въпрос на БЛС защо 442 аптеки не са отпусkali електронни рецепти, фармацевтите отбелязват, че 270 аптеки (198 болнични аптеки и 72 аптеки на помощник фармацевти) няма как да са изпълнявали такива предписания. Остават 2960 аптеки, от които 2938 са отпусkali електронно. От БФС предполагат, че 22 аптеки все още не са виждали електронна бяла рецепта, защото не са имали пациенти с такива предписания.

Според БЛС 204 230 са издадените елек-

тронни предписания след 16 октомври 2023 г. От тях 134 983, или 66%, са изпълнени, а 14 164 предписания, или 6.9%, са анулирани.

Фармацевтите обясняват това с липсата на усилия от страна на лекарите да обяснят как точно се предписват електронни рецепти. Те предполагат, че много лекари са допусkali грешки при предписването и са анулирали предписанията.

“Не всички предписания са анулирани. Има пациенти с няколко варианта на едно и също предписание - няколко рецепти за едно и също нещо. Изпълнено е коректното предписание, а останалите остават неизпълнени. Има предписания, които не подлежат на изпълнение - изписана една таблетка вместо една опаковка, изписани лекарствени продукти, които не са налични въобще на пазара и др.”, обясняват от БФС.

Те отчитат като успех 66% изпълнения, предвид че има едва 80% изпълнения при издадени над 44 млн. рецепти по НЗОК от 1 юни 2021 г. насам, при които Касата доплаща в някакъв процент крайната цена, а понякога реимбурсира 100%.

От БФС са категорични, че никога не са си позволявали да се месят в работата на лекарите. Те подчертават, че аптеките и фармацевтите не се плашат от прозрачност и контрол. Според тях дигитализацията позволява превантивен контрол в реално време, който защитава и предписващия, и отпускащия, а най-вече пациента.

Как смартфоните увреждат цяло едно поколение

Тревожност, депресия и дори склонност към самоубийство сред тийнейджърите рязко нарастват през последното десетилетие

Фрейзър НЕЛСЪН, "Спектейтър"

Нещо странно се случва с психичното здраве на тийнейджърите. Във Великобритания, САЩ, Австралия и отвъд тях може да се види същата тенденция: около средата на миналото десетилетие броят на младите хора с тревожност, депресия и дори склонност към самоубийство започна рязко да нараства. Джонатан Хайд, професор по психология в бизнес училището "Стърн" на Нюйоркския университет, забелязва промяна, когато студенти, които са израснали със смартфоните, започват да пристигат в колежа. Те са по-гневни. По-крехки. По-вероятно да се обидят.

Социалните медии, заключава той, оформиха възгледа им, че обществото е в постоянен конфликт, което от своя страна доведе до идеи за микроагресия и конкуренция за статуса на жертва. Всичко това, според него, уврежда психичното здраве на младите хора. Той работи върху книга, която трябва да излезе следващата година, и е готов да изложи тезата си: "Това е най-голямата криза на психичното здраве в цялата позната история на децата".

Срещаме се при необичайни обстоятелства: чрез видеовръзка и пред публика на конференция в Лондон. Това, което казва, предизвиква въздишки и аплодисменти от гледащите, въпреки че посланието му е доста ужасяващо. Той твърди, че

инструментите на социалните медии

са твърде остри за младите умове. В дигиталните платформи тийнейджърите се представят, често пред публика от непознати, и това води до пристрастяване, параноя и отчаяние. При момичетата ефектът е особено осезаем. "Това, което виждаме, е много рязка, внезапна промяна в психичното здраве на момичетатаУ, казва той. Голяма промяна беше очевидна от 2013 г., когато физическите групи за приятелство започнаха да се изместват от смартфони и онлайн чат. "Но не можеш да израснеш в мре-

жи. Трябва да израснеш в общности."

Поразително е, че момчетата, които имат религия в живота си, изглеждат по-малко податливи. "Ако сте дете, което е религиозен консерватор, средно статистически психичното ви здраве не е много по-лошо, отколкото е било преди десет години. Но ако сте светско либерално момиче, е повече от два пъти по-вероятно да имате проблем с психичното здраве." Той цитира проучване на Мичиганския университет за "самоунижението" - т.е. колко вероятно е тийнейджърите да кажат, че "не са добри" или "не могат да направят нищо както трябва". Цифрите бяха стабилни от години, но започнаха рязко да нарастват преди десет години - с изключение на момчетата, които се идентифицират като консервативни и казват, че религията е важна за тях.

Вярата, изглежда, не помага толкова много на момичетата. Защо не? Една от теориите е, че момичетата просто използват повече социални медии. Но професор Хайд също така смята, че те са по-склонни да приемат т.нар. "три големи неистини" на социалните медии. Първата е, че те са крехки и могат да бъдат наранени от реч и думи. На следващо място, техните емоции и особено тревогите им са надежден пътеводител към реалността. И накрая, това общество е една голяма битка между жертви и потисници. Всичко това, казва той, е подтекстът на дискурса в социалните медии.

"Това е, което наричам телефонното дете", казва той. "През цялата човешка история, милиони години, всички бозайници играят. Всеки, който е имал малко кученце, знае, че всичко е игра. Децата се събираха да играят до около 2010 г." Във Великобритания, казва той, броят на децата, които се събират да играят в реалния живот, след това рязко е намалял. Излишно е да казвам, че локдаунът не помогна. Наричам го

великото пренастройване на детството

Социалните медии са малко погрешно название", казва той. Вече не става въпрос за свързване на хора, а за "пред-

ставяне на платформа". Може би това е добре за възрастни, но не и за деца, "където могат да казват неща публично, включително на непознати, и след това да бъдат публично засрамени от потенциално милиони хора... Децата не трябва да са в социалните мрежи. Те трябва да си играят на живо. Социалните медии никога не трябва да бъдат достъпвани от деца, докато не навършат 18 години. Просто е лудост, че позволяваме на децата да правят тези неща".

Питам дали смята, че всички платформи са еднакво опасни; трудно е да си представим някой да прави много пакости в LinkedIn например. "TikTok вероятно е най-лошият за тяхното интелектуално развитие. Мисля, че това буквално намалява способността им да се съсредоточат върху каквото и да било, докато ги тъпче с малки парченца неща, избрани от алгоритъм за емоционална възбуда". И ако получавате новините си от социалните медии (което много хора правят - в Обединеното кралство Instagram превари всички вестници като източник на новини), това може да промени представата ви за света, особено след като алгоритмите са склонни да насърчават най-провокативните възгледи.

Когато са помолени да изберат

дали са повече на страната на Израел или на Хамас,

по-голямата част от американците са на страната на Израел, с изключение на поколението Z, което е разделено 50 на 50, казва Хайд.

"TikTok и Twitter са невероятно опасни за нашата демокрация. Бих казал, че те са несъвместими с вида либерална демокрация, която развихме през последните няколко десетилетия години."

Той е доста категоричен относно всичко това, почти евангелски. Когато ме кара да се сещам за книгата му от 2012 г., "Праведният ум" (The Righteous Mind), в която той обсъжда опасността да бъдеш твърде увлечен в собствените си балон.

Възможно ли е просто защото сега има по-малко стигма около психично-

то здраве, тийнейджърите да са много по-склонни да признаят, че имат проблеми? - питам аз. "Но защо тогава точно около 2013 г. всички тези момичета изведнъж започват да се регистрират в психиатрични стационари? Или защо правят много повече опити за самоубийство? Нивото на самонараняване се покачва с 200 или 300 процента, особено при по-младите момичета на възраст от 10 до 14 години. Така че не, идеята, че това е просто промяна в самооценката, не издържа. Самоубийството не е променлива за самооценка. То е истинско. Това е най-голямата криза на психичното здраве в цялата позната история за децата."

Хайд вярва, че тъй като тази криза се превръща в самоубийство и самонараняване, тя трябва да предизвика силен отговор на правителството. "Колко деца умряха от КОВИД? Колко от детски паралич? Увеличеният брой самоубийства от 2010 г. насам е толкова голям, че подозирам, че това е сред най-големите заплахи за общественото здраве за децата, откакто основните болести бяха унищожени." Във Великобритания нивата на самоубийствата започнаха да нарастват през 2014 г., с около 20 процента за момчетата (до 420 годишно) и 60 процента за момичетата (до 160 годишно).

Какво трябва да направят родителите?

Те знаят, че ако се опитат да премахнат смартфона на своя тийнейджър, детето им ще ги обвини, че са разрушили социалния му живот. "Това е перфектната проява на това, което наричаме проблем на колективното действие", отговаря той. "Всеки човек, който прави правилното нещо, е в голяма беда. Но защо изобщо пускаме децата си в социалните медии? Необходими са нови норми", казва той. И книгата му ще предложи четири.

Правило едно, казва той: никакви смартфони преди 14-годишна възраст. И какво, ако кажат, че ще бъдат отрязани от приятелите си? "Дайте им обикновен телефон. Милениалите имаха и си изпращаха съобщения: "Ще се видим в четири в молаУ. И тогава съяха да се срещнат в мола. Просто не давайте смартфон на вашето десетгодишно дете. Изчакайте до 14. Правило две: никакви социални медии преди 16. "Ако половината деца не са в социалните медии, те всъщност се срещат след училище и правят забавни неща. Те ще станат страхотни деца".

Третото му правило: без телефони в училищата. "Това не означава да го дръжат в раницата сиУ, казва той. "В противен случай децата ще отидат до тоалетната и ще намерят начини да го ползват."

И накрая: повече игра без надзор

"Побъркахме се през 90-те години, затворихме децата ни, защото загубихме доверие един в друг. Мислехме, че всеки е насилник на деца или изнасилвач." Децата и тийнейджърите биха могли да издържат по шест или седем часа всеки ден без контакт с родителите си, твърди той. Задръжането им въкъщи рискува повече вреда, отколкото външният свят би причинил.

Нашият разговор приключва внезапно, когато конференцията прекъсва за обяд. Целта ѝ беше да се обсъдят важни въпроси, които не са на политическия радар. Законопроектът за онлайн безопасност току-що стана закон, но нищо не се казва относно времето пред екрана на тийнейджърите. Ако теорията на Хайд е дори наполовина вярна, регулацията едва ли ще изостане.

Мюзикълът „Бодигард“ превзема зала 1 на НДК

СНИМКИ ДО ВАРНА

Варненската опера ще представи сценичната адаптация на легендарния филм с Уитни Хюстън и Кевин Костнър в София на 11 ноември

Мюзикълът „Бодигард“, носител на множество международни награди, идва в София на 11 ноември. Спектакълът, впечатляващ с оригинална музика, зашеметяваща хореография, бляскави костюми и сценография, ще бъде представен за първи път на сцената на зала 1 на НДК, научи ДУМА от Йоана Иванова от „Монте мюзик“.

Сюжетът следва плътно сценария на Лорънс Каздан за филма „Бодигард“. Франк Фармър - бивш агент на Сикрет сървиз, охранявал първите мъже в Белия дом, е нает за личен телохранител на суперзвездата Рейчъл Марон - певица и актриса, номинирана за „Оскар“ в категорията „Главна женска роля“. Рейчъл получава поредица от смъртоносни заплахи от неизвестен преследвач. Тя се отнася враждебно към появата на Франк

в живота ѝ, но с времето той печели доверието на сина и на сестрата на Рейчъл - Ники Марон, която е очарована от Франк.

След премиерата на мюзикъла през 2012 г. в Лондон, той е поставян в САЩ, Италия, Австралия, Германия, Южна Корея, Австрия, а в момента отново се играе в Англия и Германия. На-

всякъде се поставя на националния език на страната, а песните са запазени в оригиналния английски език. В целия свят „Бодигард“ е посрещан с овации, възторжени рецензии и се превръща

агент Франк Фармър Орлин Горанов ще разкрие още едно свое лице. Гласовитата Нора Караиванова влиза в ролята на Ники Марон.

Лицензът за българската продукция е на Държавна-

та опера във Варна, която изпълнява всички строги критерии и изисквания на лицензодателя, за да го постави на родна сцена. Режисьор на спектакъла е Борис Панкин, диригент - Страцимир Павлов, хореограф - Анастасия Неделчева. Съставът на мащабната продукция включва актьори, певци, музиканти и танцьори.

в живота ѝ, но с времето той печели доверието на сина и на сестрата на Рейчъл - Ники Марон, която е очарована от Франк.

Виртуозът Вадим Репин отново ще свири в зала „България“

СНИМКА (С) KASSKARA/DEUTSCHE GRAMMOPHON

Виртуозният цигулар Вадим Репин отново гостува на Софийската филхармония на 9 ноември. Под диригентството на Карло Тенан той ще представи програма, която включва: Чайковски - „Размисъл“ 1 оп. 42 (аранж. за цигулка и струнен оркестър), Чайковски - Ария на Ленски из операта „Евгений Онегин“ (аранжмент за цигулка и оркестър) и Сен-Санс - Интродукция и Рондо капричиозо в ла минор, оп. 28 (аранж. за цигулка, пиано и струнен оркестър). Маестро Тенан ще демон-

стрира майсторството на оркестъра със Серенада за струнен оркестър от Елгар и Струнен квартет във фа минор „Серриозо“ от Бетовен (аранжмент на Густав Малер), научи ДУМА от Кремена Николова-Флор, реклама и връзки с медиите на Софийската филхармония.

Сред особено забележителните моменти в кариерата на Вадим Репин през последните няколко сезона са турнетата с Лондонския симфоничен оркестър, с Оркестъра на ННК и Шарл Дютоа в Япония, с Лондонската филхармония и Владимир Юровски. Високо акламирани са премиерните изпълнения на цигулковия концерт, написан специално за него от сър Джеймс Макмилан, в Лондон, Филаделфия, Карнеги хол в Ню Йорк, зала „Плейел“ в Париж, Концертгебау в Амстердам и на цикъла „BBC Prom“ в Роял Албърт хол. Неговото изпълнение е записано от „Опух Classics“.

Вадим Репин прави записи на концертите на Шостакович, Прокофиев и Чайковски за „Warner Classics“,

на Бетовен и Брамс за „Deutsche Grammophon“, на различни триа заедно с Миша Майски и Ланг Ланг за „Echo Classic“ и сонати с Николай Лугански, спечелили музикалната награда на BBC.

През 2010 г. за цялостната си творческа активност, посветена на музиката, той получава музикалната награда „Victoire d'Honneur“, което го прави „Officier des Arts et Lettres“ на Франция. През 2014 г. става почетен професор в Централната музикална консерватория в Пекин, а през 2015 г. - и в Шанхайската консерватория, като признание за работата му с млади музиканти. Неговият акламиран Транссибирски фестивал на изкуствата, ежегодно провеждан от 2014 г., донася изключителна музика в родния му регион, достигайки до Израел, Япония и др. Фестивалът му дава възможност да поръча и нови концерти за цигулка на изявени композитори като Лера Ауербах, Бенямин Юсупов, Марк-Антъни Търнидж и София Губайдулина.

НАКРАТКО

Иван Обретенов с юбилейна изложба във Варна

Самостоятелна юбилейна изложба на известния варненски художник Иван Обретенов ще бъде представена в Градската художествена галерия „Борис Георгиев“ във Варна от 7 до 26 ноември. Изложбата

РЕПРОДУКЦИЯ АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ

има празничен повод - 75-годишния юбилей на автора, и се осъществява с подкрепата на Община Варна. Експозицията показва творби живопис - маслена и акрилна, създадени предимно през последните две години. Включени са и някои акцентни произведения от по-ранни творчески периоди на артиста. Ще могат да се видят характерните за изкуството на Иван Обретенов композиции на границата на абстрактното, в които човешките фигури се появяват като знаци в условността на мисловни пейзажи и поетични пространства.

Издавателство „Изток-Запад“ представя три нови книги

Радостта ще представи „Голям японски йероглифен речник“ на 7 ноември от 17 ч. в книжарница „Сиела“ във Фестивалния и конгресен център във Варна. На срещата ще научим любопитни факти за историята на японските йероглифи и интересни особености, свързани с тяхната калиграфия и фонетика. Същата вечер от 18,30 ч. в зала 1 на Икономическия университет в морската столица ще бъде представена книгата

„Златни мисли за бизнеса“ от Боян Дуранкев (съставител) - вдъхновяваща колекция от максими и афоризми, посветени на мениджмънта, маркетинга, връзките с обществеността и рекламата. С проф. Дуранкев ще поговорим за значението на експертния опит в бизнеса и за големите умове зад него. На 7 ноември от 11 ч. в УНСС в София ще бъде представена книгата „9 зайци“ на Виргиния Захариева, в рамките на Четвъртата университетска седмица на книгата 2023 г., организирана от УНСС. На срещата ще се разсъждава за същността на творческия процес и ще стане ясно как се пише автобиографичен роман.

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
12.00 По света и у нас
12.25 Новини на турски език
12.35 Малки истории
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 "Вечните тайни" - аним. филм
14.40 "Пакостникът Чоралчо" - анимационен филм
14.55 "Кралят на Коледа" - тв филм /11 и 12 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
16.55 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 История.бг
22.00 "Любов в окови" - тв филм /15 епизод/
23.00 По света и у нас
23.25 "Повратна точка 2" - 10-сериен тв филм (16)
00.20 Светът и ние /п/
00.45 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.20 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.20 "Кралят на Коледа" - тв филм /11 и 12 епизод/п/
04.10 Олтарите на България
04.25 По света и у нас /п от 20.00 ч/
05.10 Още от деня - коментарно предаване /п/

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 "Комиците и приятели" - комедийно шоу
13.30 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Биалов /п./
14.30 "Скъпи наследници" - сериал
15.30 "Почукай на вратата ми" - сериал
17.00 bTV Новините
17.20 "Лице в лице" - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Биалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 "Фермата: Нишката на живота" - риалити, с.9
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 "По средата" - сериал, с.3, еп.3
00.00 "Столичани в повече" - сериал, с.11, еп.10
01.00 "Като на кино" - предаване за кино
01.10 "Костюмари" - сериал, с.8, еп.4
02.10 bTV Новините /п./
02.50 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев /п./
04.45 "Светът на здравето" - здравно предаване с водеща д-р Неделя Щонова /п./
05.20 "Лице в лице" - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова /п./

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Наследство" (премиера) - сериен филм
13.30 "Свободна да избира" (премиера) - сериал
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публицистично шоу
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5
22.00 "Кошмари в кухнята" - риалити
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 13
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 14
01.20 "Пожарникарите от Чикаго" - сериал, сезон 11
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм
05.20 "Пресечна точка" - публицистично шоу /п/

10.00 Refresh за здраве
11.00 EuroTV Shop
11.30 Седмичник с Владо Берев
12.30 EuroTV Shop
13.00 Новини
13.15 Пътуващо читалище
14.15 Училище за родители
15.15 Новини
15.30 EuroTV Shop
16.00 Делници
19.30 Новини
20.00 Не се страхувай!
21.00 Балотаж
22.00 Денят с Веселин Дремджиев
23.00 Новини
23.30 Да се срещнем с песен
00.30 Вечните песни на България
01.30 EuroTV Shop
03.30 Училище за родители
04.30 Пътуващо читалище
05.30 Не се страхувай!
06.30 Делници

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

Активен ден, трябва да се срещнете с много хора. Вниманието е най-голямата ви добродетел.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Проницателността ви за всичко, което се случва около вас, е просто завидна.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Не се настройвайте негативно към хората, които ви казват истината в очите.

22 май - 21 юни

РАК

Днес сте готови да свършите доста повече работа, отколкото ви е възможна.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Чувствате се бодри и ентузиазирани, но може да се сблъскате с чуждото неразбиране.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Денят няма да е лесен за вас, ще трябва да балансирате между лични и служебни ангажименти.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Добре е още от сутринта да си направите стройна организация и да действате според плана.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще се замислите по някои въпроси, а поводи няма да липсват, особено ако следите медиите.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Отчетете най-безпристрастно какво ви дразни и се опитайте да го направите у самите себе си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Желанието да избягате от сивотата на деня е по-силно от вас. Затова сте малко раздразнителни.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Денят е подходящ за правене на планове за предстоящите новогодишни празници.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ще се наложи да свършите доста отговорни работи, но пък удовлетворението ще е голямо.

20 февруари - 20 март

ЧЕСТИТО!

ЧЕСТИТ 75-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ! НЕНО ВИКТОРОВ ТЕМЕЛКОВ

Роден на 05.11.1948 г.

Председател на Областен съвет на БАС - Перник

Уважаеми другарю Темелков,
От все сърце ти желаем много здраве, сили и още дълги години заедно да отстояваме антифашистката кауза!
Прегръщаме те най-сърдечно!

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКИ АНТИФАШИСТКИ СЪЮЗ
МЕЖДУНАРОДНА ФОНДАЦИЯ „ГЕОРГИ ДИМИТРОВ“
И ВСИЧКИ ДРУГАРИ И ПРИЯТЕЛИ

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 6 ноември св. Павел, архиеп. Константинополски. Св. Клавдия. Преп. Лука Тавроменийски

Свети Павел Изповедник бил стълб на православието

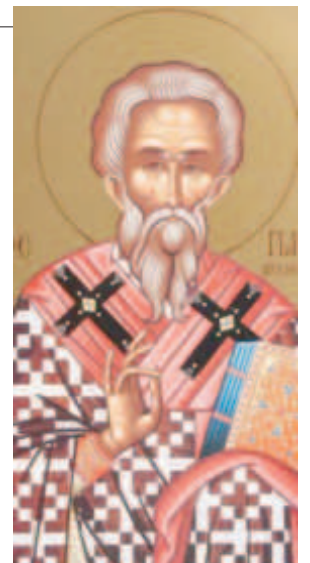
Павел солунянин, архиепископ Цариградски, бил от жертвите на оня смут, чрез който гибелната Ариева ерес дълго разтърсвала православната Църква. Няколко пъти се възкачвал Павел на патриаршеския престол и няколко пъти бил свалян от него в зависимост от това чие влияние преобладавало в ожесточената и често пъти кръвопролитна борба между арианите и православните. Но и в заточение, и на патриаршеския престол той винаги еднакво показвал себе си непоколебим изповедник и стълб на православието.

Тази твърдост станала причина за неговата мъченическа смърт. Император Констанций, привърженик на

Ариевото учение, го изпратил на заточение в малоазийската област Кападокия, в град Кукуз. Там Павел бил удушен във време на богослужението със собствения му омофор. Това станало в 350 г. В 381 г. мощите му били пренесени в Цариград, а оттам - във Венеция, където се намират и сега.

Преподобни Лука се отдал на суров постнически живот

Блаженият наш отец Лука произхождал от сицилийския град Тавромения. Още в младите си години той с усърдие посещавал Божиите църкви и бил не само слушател, но и изпълнител на Божествените Писания. После приел монашеството и се предал на суров постнически живот в продължение на година и половина.

После заедно с още един монах се уединил на планината Етна. Според откровението, което получил, Лука отишъл на едно място, където събрал 12 монаси и с голямо старание устроил техния живот. После заминал за Коринт и след като преживял в една обител не повече от седем месеца, мирно починал.

Флуминензе с Копа Либертадорес

Марсело спечели 26-и значим трофей в кариерата

Флуминензе триумфира с Копа Либертадорес. Бразилците спечелиха с 2:1 след продължения срещу Бока Хуниорс в инфарктен финал. За първи път в своята история клубът от Рио де Жанейро печели трофей, като става 11-ият бразилски тим, докоснал се до шампионската титла на Южна Америка. Флу дочака големия си час на своя земя и на своя стадион "Маракана".

Херман Кано (36) откри за домакините. Това бе 13-и гол на ветерана в турнира през сезона. Аржентинският нападател е големият герой на Либертадорес за 2023-та.

Бока не се предаде и Луис Адвинкула (72) изравни с далечен шут. Перуанският бек се оказа водещ реализатор на отбора си в турнира с четири гола.

В продълженията драмата бе пълна. Резервата Джон Кенеди (99) вкара от въздуха след втората асистенция в мача на Маркос Кено. А в радостта си след гола кръстеният на убития през 60-те години американски президент нападател забрави, че има жълт картон. Той отиде да се радва с торсидата и получи втори картон - съответно и червен.

В края на първото продължение Фабра удари без топка Нино и Бока също остана с 10 души. Аржентинците натискаха, опитваха, но така и не стигнаха до положение за изравняване.

Те загубиха шести финал в турнира, в който имат и 6 трофея. А в дуела

СНИМКА БТА

Играчите на Флуминензе се радват с Копа Либертадорес

Бразилия - Аржентина на клубно ниво титлите на континента са 25 на 23 в полза на аржентинските отбори.

За бразилския защитник на Флуминензе Марсело това е 26-и значим трофей в богатата му кариера. Той е триумфирал пет пъти в Шампионската лига с Реал Мадрид, има шест шампи-

онски титли в Ла Лига, пет Суперкупи на Испания, три Суперкупи на Европа, две Купи на Испания и четири титли от Световното клубно първенство.

"Реал ще ме разбере. Това е най-значимата ми титла, защото е спечелена с клуба, който ме изгради", каза Марсело.

Илиев: Може да загубим още едно поколение

СНИМКА БФС

Илиан Илиев и Георги Иванов-Гонзо ще се опитат да възродят националния отбор

България може да загуби още едно поколение. Това призна новият селекционер на "лъвовете" Илиан Илиев.

"Все някой трябва да се опита да помогне да се излезе от тази ситуация. Вече второ или трето поколение е с опасност да се унищожи с времето, а не трябва. Футболистите в момента имат добри качества. Сега обаче трябва да се аб-

страхираме от всичко, което се случва.

Футболистите трябва да направят така, че да си повдигнат самочувствието, защото смятам, че в последните мачове не показаха истинските си възможности", каза Илиев пред БНТ.

"Липсваше ни време да направим групата и нямаме толкова разлика с Младен Кръстаич.

Не знам защо някои медии акцентират върху Илиан (синът му - б.р.), тъй като той беше там и преди мен. Важното е хората отново да припознаят националния отбор като свой, както е било в миналото", допълни родният спец.

Дебютът му ще бъде в мачовете с Унгария и Сърбия от квалификациите за Евро 2024.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
13.00 Ботев Вр - Локо Сф
15.30 Славия - Етър
18.00 ЦСКА - Хебър

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Тотнъм - Челси

ПО НОВА СПОРТ
14.00 Ал-Кува - Ал-Итихад
16.00 Мумбай - Ал-Хилал
18.00 Пансерайкос - ОФИ Крит
20.00 Ал-Файсали - Ал-Сад

ПО РИНГ
19.30 Фрозиноне - Емполи

ПО МАКС СПОРТ 2
22.00 Сарагоса - Овиедо

ПО МАКС СПОРТ 3
21.45 Торино - Сасuolo

ПО МАКС СПОРТ 4
22.00 Хетафе - Кадис

ПО НОВА СПОРТ
ТЕНИС
11.00 "София оупън"

ПО МАКС СПОРТ 1
15.00 Турнир в Мец

ПО МАКС СПОРТ
БАСКЕТБОЛ
19.00 Академик Пд - Левски

РЕЗУЛТАТИ

III КРЪГ, отложен мач:
Славия - Лудогорец 0:2 Дуа (68 и 77).

XVI КРЪГ
Лудогорец - Крумовград 1:0 Дуа (16); Берое - Пирин 0:0; Ботев Пд - Локо Пд 0:0; днес, 13.00: Ботев Вр - Локо Сф; 15.30: Славия - Етър; 18.00: ЦСКА - Хебър; утре, 15.00: Черно море - Арда; 17.30: ЦСКА 1948 - Левски.

XVI кръг
Марек - Янтра 1:1 0:1 Ив. Василев (57) 1:1 Гогов (90-д), изп. дузпа: Близнаков (М-11), ЧК: П. Иванов (Я-90+4); Черноморец Бс - Спортист 1:2 0:1 П. Чиликов (32) 0:2 Ант. Иванов (60) 1:2 Чаворски (68), изп. дузпа: Гюзелев (Ч-78); Бдин - ЦСКА 1948-2 1:1 0:1 Ив. Ем. Василев (7-авт, вратар) 1:1 Ушагелов (22); Беласица - Спартак Пл (в Симитли) 0:2 0:1 Желев (88) 0:2 Шопов (90); ЧК: Гогов (Б-48), Д. Калчев (С-71); Добруджа - Струмска слава 0:2 0:1 Божинов (76-д) 0:2 Янев (90+3); Дунав - Черноморец Бч 2:0 1:0 Лолала (13) 2:0 Вешев (45+2-д); утре, 12.15: Септември - Монтана; 14.30: Спартак Вн - Лудогорец-2; Марица - Литекс.

Само Ноле е над Гришо

Джокович спечели титлата в Париж, българинът отново е в голямата игра

Григор Димитров (№17) изтъква титлата на "Мастърс" турнира в Париж. На финала българинът загуби от световния №1 Новак Джокович (Сърб) с 4:6, 3:6. В битката за титлата Димитров беше пробит от най-великия играч веднъж в първия сет и два пъти във втория. Така сезонът за водещия ни тенисист приключи.

От Франция Гришо заслужи 510 т., с които днес ще прогресира с три позиции до №14 в света с 2570 т. Българинът остава на 530 т. от завръщане в топ 10. Миналата седмица Гришо заслужи

и \$598 000.

През сезона Димитров записа 41 победи, има и 21 загуби. Общо през кариерата си Гришо вече е с 413 успеха и 273 поражения.

За българина това беше втори "Мастърс" финал в кариерата. В първия той триумфира в Синсинати 2017. Димитров изтъква да вземе и първа титла през кампанията, след като пролетта загуби на финала на АТП 250 турнира в Женева от Николас Джари (Чили).

Именно Ноле спря Гришо при досегашното му най-добро представяне в зала "Берси" - 1/2-

Григор Димитров (вдясно) и Новак Джокович позират с отличията след финала в Париж

финала от 2019-а, когато сърбинът спечели със 7:6 (5), 6:4, а после вдигна и титлата. Сега Ноле заслужи седмо отличие от тази надпревара и рекордна 40-а титла от "Мастърс" сериите.

Гришо инкасира 12-а загуба от Джокера, като остава с една победа над него - през 2013 г. в Мадрид.

Възходът на нашия през есента обаче е очевиден. Само от 1 октомври досега Гришо

победи последователно тогавашния №4 Холгер Руне (Дан), Карлос Алкарас (Исп, №2), Даниил Медведев (Рус, №3), както и Стефанос Циципас (Гър, №6), който бе сразен в 1/2-финала в Париж. В допълнение Гришо има и три 1/2-финала в Шлема, а в кариерата си е заслужил \$24 783 519 от наградни фондове. Тази сума му отрежда място в топ 20 във вечната ранглиста по пари.

Донски и Милев отпаднаха от „София оупън“

Александър Донски и Янаки Милев отпаднаха още на старта на квалификациите на АТП 250 турнира в София (630 705 евро).

Първият, който участва с "уайлд кард", загуби от американеца Николас Морено Де Алборан с 3:6, 4:6 за 71 мин.

Двубоят се игра в изпълнената до краен предел зала "София". Де Алборан е №155 в световната ранглиста и т.г. влезе в основната схема на US Open.

"Малко съм разочарован. Разбрах в четвъртък, че ще участвам. Цял ден в събота пътувах, но направих, каквото мога, за да съм готов за този мач. На моменти прибързвах със сервिसа, допуснах грешки, които ми костваха загубата на точки и в двата сета. Винаги мога да играя по-добре", каза Донски. На двойки той и Александър Лазаров очакват Симоне Болели (Ит) и Матве Миделкуп (Нид).

Милев приключи след загуба от Нерман Фатич (БиХ) с 3:6, 1:6. На двойки 19-годишният ни талант ще играе с Пьотр Нестеров срещу Ескобар (Екв) и Недовесов (Каз).

Александър Донски връща топката от бекхенд при загубата от Николас Морено Де Алборан на "София оупън"

Botanic

ZinSeD
за имунната система

Цинк - хелатен лесноусвояем
Селен - органична форма
Витамин D3 - натурален
Витамин С - щадяща стомаха форма

Специален комплекс за имунната система

ЗинСеД

Лесноусвояема формула
за здрава имунна система

ЦИНК Zn ВИТАМИН С C ВИТАМИН D3 D3 СЕЛЕН Se

02/821 15 00 за здрава имунна система www.botanic.cc

СЕГА ПОВЕЧЕ ОТ ВСЯКОГА ИМУННАТА СИСТЕМА ИМА НУЖДА ОТ ВАШАТА ОТГОВОРНОСТ!

Напоследък темата за отговорността прозира през всичко казано или премълчано, може би е добре да си дадем ясна равностметка за тази отговорност, която носим.

Моята лична отговорност е изборът ми да се грижа за здравето си – моето и това на близките ми, като приемам ЗинСеД. ЗинСеД е най-новият продукт от серия Ботаник, специално създаден да подкрепи дейността на имунната система в тези тежки за нея времена. Той съдържа висококачествена и лесноусвояема формула от органичен селен, хелатен цинк, натурален витамин D3 и витамин С в щадяща стомаха форма, като калциев аскорбат.

Органичният Селен е изключително важен за организма. Той е мощен антиоксидант и основен клетъчен протектор. Оптимизира сърдечно-съдовата система и стимулира имунитета. С оглед на събитията, свързани с COVID-19, се появи информация за ползите на селена като антиоксидант и способността му да предпазва организма от инфекции. Излязоха доста публикации, които вече доказаха връзката на селена с коронавируса. Неговият дефицит се оказва пряко свързан с високия риск от заразяване. А приемът на селен доказано повишава съпротивителните сили на организма и се бори с РНК-то на самия вирус.

Цинкът е сочен като едно от първите средства за повишаване защитните механизми срещу коронавируса. Цинкът е изключително важен за нормалната функция на имунната система. Дефицитът на цинк води до нарушена реакция на имунната система, което прави организма податлив към редица бактериални, вирусни и паразитни инфекции. Цинкът допринася и за защитата на клетките от оксидативен стрес. Наличието на цинк в организма е важно за нормалната дейност на организма. Цинкът в ЗинСеД (ZinSeD) е лесноусвояим.

Витамин D е необходим за нормалната функция на имунната система. Наличието му е важно за клетъчната комуникация и в частност тази на клетките от имунната система. Това подобрява реакцията към външни патогени, вируси, бактерии. През 2009 г. Националният институт по здравеопазване предупреждава, че ниските нива на витамин D са свързани с чести настинки и грип. През 2017 г. голям анализ на клинични проучвания показва, че приемът на витамин D намалява шансовете за развитие на респираторни инфекции с приблизително 42%. Витамин С участва директно и индиректно в стотици процеси в организма, като неговото наличие допринася за имунната система (както на вродената, така и на придобитата). Витамин С повишава съпротивителните механизми на организма срещу вируси, бактерии и други патогени. Витамин С в ЗинСеД е под формата на калциев аскорбат. Предимството на тази форма пред аскорбиновата киселина е, че калциевият аскорбат е по-лек за стомаха.

Комбинацията в ЗинСеД (ZinSeD) значително повишава съпротивителните сили на организми срещу вируси, бактерии и други патогени. Съставките са специално подбрани да повишават устойчивостта на организма срещу вирусни инфекции.

Можете да намерите ЗинСеД в аптеките и онлайн на www.botanic.cc. Погрижете се за себе си и дайте на себе си и близките си здраве.